

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/106/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010582
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010582.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného T. Y., nar. XX.XX.XXXX v R., bytom S. P., H. XXX/XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 22.07.2020, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného T. Y., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 04.05.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného T. Y., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 8) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/176/2012 zo dňa 25.03.2013 (č. I. 10) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/71/2013 zo dňa 06.11.2013 (č. I. 13) v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/176/2012 zo dňa 07.09.2016 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia (č. I. 16) v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/1/2017 zo dňa 24.01.2017, pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 26.01.2019 a ktorý má predpokladane vykonať dňa 26.01.2021.

Následne má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia (pôvodne stredný stupeň), uložený mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/101/2018 zo dňa 22.05.2019 (č. I. 19), pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zákona, ktorý má predpokladane vykonať dňa 26.07.2021.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Nt/187/2019 zo dňa 26.09.2019 bol odsúdenému určený v prípade vyššie uvedených trestov spoločný spôsob ich výkonu, a to zaradením odsúdeného do minimálneho stupňa stráženia.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od dňa 26.04.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5) ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že: „Menovaný má neukončené základné vzdelanie, pôvodným povoláním robotník, pred výkonom trestu odňatia slobody bol nezamestnaný. Do výkonu trestu bol dodaný

do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde neboli v jeho správaní, vystupovaní a plnení povinností zaznamenané žiadne negatíva. Dňa 12.02.2019 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“). Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených

s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla

bez problémov. Jeho správanie a vystupovanie je voči personálu vcelku komunikatívne, podriadivé a slušné. Pokyny a nariadenia zatiaľ rešpektuje a snaží sa plniť. V plnení povinností sa vyskytol jeden nedostatok, pretože nemal osobné veci uložené podľa vzoru, čo sa po intervencii personálu už neopakovalo. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny dodržiava. V skupine odsúdených patrí k tichším členom, vzťahové problémy alebo konfliktné situácie nevyvoláva. K trestnej činnosti má čiastočne kritický postoj. Vo svojom voľnom čase sleduje televízne vysielanie, číta, zúčastňuje sa vychádzok. Do aktivít z ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti sa nezapája. Pracovne zaradený je na pracovisku s dohľadom v ústave, kde sa kompletizujú komponenty pre automobilový priemysel. Personálom pracoviska je hodnotený ako slabší pracovník. Pokyny a nariadenia personálu pracoviska plní, nedovolené činnosti na pracovisku sa nedopúšťa. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája podľa potreby, vykonáva najmä práce súvisiace s údržbou poriadku a čistoty. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava najmä so synom, s matkou svojich detí, ktorá je vo výkone trestu a spoločnými deťmi, ktoré sú umiestnené v ústavnej starostlivosti.

Na kontaktovanie využíva hlavne korešpondenciu a nepravidelné návštevy. Právo

na telefonovanie nevyužíva z finančných dôvodov. Program zaobchádzania je u menovaného zameraný najmä na bezpodmienečné plnenie povinností, príkazov a nariadení, prehodnotenie postoja k trestnej činnosti, uvedomenie si dôležitosti dodržiavania školskej dochádzky

pre budúcnosť jeho detí, uvedomenie si nutnosti sebadisciplíny, vytrvalosti a racionálne zvládanie záťažových situácií, rešpektovanie vlastníckych práv iných, zmysluplné využívanie voľného času, rozvíjanie pracovných návykov a podporu kontaktov s vonkajším prostredím. Program zaobchádzania plní čiastočne v bodoch edukácia, aktivity vo voľnom čase a zaraďovanie do práce. V bode edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, v bode aktivity vo voľnom čase z dôvodu nevyužívania aktivít z ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti, v bode zaraďovanie do práce z dôvodu dosahovania slabších pracovných výkonov. Bod kontakty s vonkajším prostredím plní. Počas doterajšieho výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Resocializačná prognóza je hodnotená ako nepriaznivá na základe vysokého rizika sociálneho zlyhania. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje čiastočne kriticky, dlhodobá nezamestnanosť, dlhy, nízke vzdelanie, disharmonické rodinné prostredie a ústavná výchova. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok a neodporúča sa podmienne prepustiť.

Z odpisu registra trestov (č. I. 22) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 13-krát súdne trestaný, z toho 7-krát pre trestný čin krádeže, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je po prvýkrát.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Žiadosť o prepustenie som si podával, pretože počas môjho uväznenia mi boli odobraté deti do detského domov, kvôli tomu, že manželka je vo výkone trestu. Poprosil by som vážený súd, chcel by som ísť domov, aby som si deti mohol zobrať, starať sa o ne, aby nevyrastali v detskom domove. Našiel by som si aj prácu, boli tu aj pracovníčky zo sociálky za mnou na pohovore, aké sú podmienky na to, aby mi boli deti vrátené. Povedali, že musím mať na to pracovnú zmluvu a podmienky, aby som ich mohol vychovávať. Naposledy mi tu boli naposledy prinesené na návštevu pred korona vírusom. Som si vedomý, že keď si chcem zobrať deti domov, musím sa zamestnať, nechcem aby sa toto opakovala, sľubujem, že povediem riadny život. Nechcem, aby to skončilo tak ako teraz. Ak budem podmienne prepustený, tak budem viesť riadny život už len kvôli tomu, aby nešli znova do detského domova.“ Na prednes zástupcu ústavu uviedol, že: „Pokiaľ ide o moje slabšie pracovné výkony, nie je to tým, že by som nechcel pracovať, ale mám slabší zrak, bol som na očnom vyšetrení, kde mi zistili, že mám problémy so zrakom. Predpísali mi aj okuliare, ale z finančných dôvodov si ich nemôžem dovoliť, pracujem v takých, čo mi poslala žena, ale nie sú vhodné na to. Pedagóg mi odporúčal, aby som sa dal vyradiť, ale som to neurobil. Pani doktorka navrhla pedagógovi zmeniť pracovisko, ale pedagóg povedal, že nemá ma kde dať.“

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného, a to vzhľadom na hodnotenie ústavu a odpis registra trestov.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieničné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienične prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmieničné prepustenie podľa ods. 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienične prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmieničnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmieničným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienične prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmieničného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, ale zároveň sleduje aj aktivitu odsúdeného smerom k vlastnej resocializácii. Ako však súd zistil táto aktivita u odsúdeného je nedostatočná, keď ten sa nezúčastňoval aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti, zároveň doposiaľ nemá zaznamenanú ani jednu disciplinárnu odmenu za aktivitu vo výkone trestu, kde je už od 26.01.2019. Tieto skutočnosti naozaj nesvedčia o aktivite odsúdeného zameranej k vlastnej resocializácii. Je síce pravda, že odsúdený je vo výkone trestu pracovne zaradený avšak je tiež pravda, že personálom je hodnotený ako slabý pracovník. Súdu v zásade z obsahu spisového materiálu nevyplývala nijaká skutočnosť, ktorá by preukazovala polepšenie sa odsúdeného vo výkone trestu, súdu z ničoho nevyplývalo v čom je osoba odsúdeného T. Y. nachádzajúca sa vo výkone trestu inou osobou ako je T. Y. pred začiatkom jeho výkonu. Nakoniec podľa hodnotenia ústavu je odsúdený iba čiastočne kritický k trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené preto odsúdený nijak nepreukazuje splnenie druhej podmienky spočívajúcej v jeho polepšení sa vo výkone trestu odňatia slobody.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať, že odsúdený bol už celkom 13-krát súdne trestaný, z toho 7-krát pre trestný čin krádeže, pre ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody aj v súčasnosti. V prípade tejto trestnej činnosti tak odsúdený predstavuje špeciálneho recidivistu. Odsúdenému tak bola daná viacnásobne možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu a schopnosť viesť riadny život, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti. V neprospech odsúdeného sú aj riziká sociálneho zlyhania uvedené v hodnotení ústavu, konkrétne dlhodobá nezamestnanosť, dlhy, ale aj vzdelanie, pre ktoré skutočnosti tiež nemožno očakávať od odsúdeného, že povedie v podmienkach na slobode riadny život. V tomto bola pre súd dôležitá aj povaha trestnej činnosti, pre ktorú je odsúdený vo výkone trestu a ktorá je mimo iné aj majetkového charakteru, pričom súdu nevyplývali žiadne skutočnosti, že by si odsúdený počas doby výkonu trestu zvýšil predpoklady sa zamestnať, zvýšil vzdelanie, prípadne predložil príslub práce po jeho prepustení. Negatívne vyznievajú aj jeho pracovné výkony počas výkonu trestu. Odsúdený síce tieto ospravedlňuje istou zdravotnou indispozíciou, lenže uvedená skutočnosť nijak neznižuje riziko možného opätovného

páchania trestnej činnosti na slobode. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života na slobode.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život. Na tomto závere nezmenila nič ani odsúdeným deklarovaná ochota starať sa o deti, ktoré sú v ústavnej výchove. Pokiaľ sa chcel odsúdený starať o svoje deti mal sa vyhnúť páchaniu trestnej činnosti, a to o to viac pokiaľ odsúdenému už bola daná možnosť ostať na slobode z dôvodu podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa nemôže spoliehať na to, že súd ho podmienne prepustí iba z dôvodu aby sa staral o vlastné deti, ktorých výchovu navyše v minulosti aj zanedbával (odsúdenie pre ohrozovanie mravnej výchovy mládeže, ale aj zanedbanie povinnej výživy), bez toho aby sám vyvinul aktivitu k tomu aby sa ako človek s kriminálnymi návykmi zmenil.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.